

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota
Kiadóhivatal
Sulv. Regele Ferdinandus 4/24
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)
Működőhely: Közlöny, Arad
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Égész évre 600 Lej
Fél évre 300 Lej
Negyed évre 150 Lej
Havonta 50 Lej

Hirdetések díjazás szerint
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Bucarestben 50 banival
több.

Magyarok,

elérkeztünk a tizenkettedik órához, ma, augusztus 20-án lejár az állampolgársági jelentkezések utolsó napja. A mai nappal lezárják az iveket, megkezdődik a nagy fajstromozási és összeírási munka és hivatalosan megállapítják majd azt is, hogy ki tett eleget a felhívásoknak, buzdításoknak, intelmeknek és komoly figyelmeztetéseknél, kik jelentkeztek, hogy felvétessék magukat az állampolgárok közé. Tizenkét hét állott rendelkezésére Arad magyarságának, hogy a hatóságok elé járuljon és jogait érvényesíthesse. Ez az idő elégséges volt arra, hogy a legkomplikáltabb állampolgársági ügyeket is elintézhessék, elég volt az összes okmányok beszerzésére. Aki mégis, akár könnyelműségből, akár bűnös nemtörődömségből nem vétette fel magát az állampolgárok közé, az helyrehozhatatlant bünt követte el önmagával, nemzetével és magyar fájával szemben.

Az elmúlt tizenkét hét alatt számtalanszor hívtuk fel a magyarságot arra, hogy tegyen eleget az új állam rendelkezésének és jelentkezék az állampolgárságot megállapító bizottságok előtt. Kifejtettük, hogy elsősorban fontos magyar érdek, minden magyarnyelvű állampolgárnak érvényesíteni jogait, mert a magyar kisebbségnek a léteért és fennmaradásáért folytatott nagy harcban minden érvényes szavazatra óriási szükség van. Egy új parlamentbe már tekintélyesebb számú magyar képviselőnek kell bevonulnia, hogy ott szószóli legyenek a magyar érdekek, a kisebbségek igazának. A városok és falvak törvényhatóságai is számarányukhoz mérten kell bevonulniok a magyarok reprezentánsainak. De a törvényhozókat csak a saját véreik, a magyarok és csakis az állampolgárnak elismert magyarok választhatják. Hogy állhassunk oda küzdeni jogainkért, ha nem vallhatjuk büszkén: mi törvényesen elismert állampolgárok vagyunk, ismerjük kötelességeinket, de követeljük jogainkat is. Ha nem léphetünk büszkén, öntudatosan, felemelt fővel a törvényhozó többség elé, akkor szavunkra nem figyel senkisé. Sokszor fejtettük ki ezeket a fontos szempontokat a magyarság előtt, a figyelmeztető komoly szavak szinte nap-nap után beleordították a fülekbe: Magyarok, jelentkezetek!

Ugy szeretnénk hinni, hogy senki sem maradt ki a sorainkból, úgy szeretnénk, ha a magyar egység tömör falanszán nem ütnének nagy részt az önhibáinkból ki-maradottak.

A külföldi tőke bizik Romániában

Bratianu pénzügyminiszter kölcsönajánlatokat kap — A kereskedelmi miniszter nyilatkozata

(Bucuresti, augusztus 19.) Constantinescu Tancred kereskedelmi miniszter tegnap hazaérkezett és nyilatkozott a hírlapírók előtt külföldi utjáról. A miniszter a többek között a következőket mondotta:

— Nem volt megbízásom külföldi tárgyalásokra és csak egészségem helyreállítása céljából mentem külföldre. Többször is felszólítottak arra, hogy nyilatkozzak a külföld számára Románia gazdasági helyzetéről, de ezeket a felszólításokat elutasítottam, mert felfogásom szerint ez az ugyancsak külföldön tartózkodott pénzügyminiszterre tartozik elsősorban. Politikusokkal és pénzügyi vezetőemberekkel folytattam magánbeszélgetéseket és ezekből arról győződtem meg, hogy a kül-

föld a legjobb indulattal van irántunk. Az ellenkező állításokkal szemben hangsúlyozhatom, hogy a külföldi tőke hajlandó Románia gazdasági életében közreműködni a fennálló törvények keretein belül. Nekem ugyan ilyen ajánlatot nem tettek, de meggyőződésem arról, hogy ilyeneket tenni fognak a pénzügyminiszternek, mielőtt gyógykezelését befejezi. A hian gulat velünk szemben kedvező és azt hiszem, hogy a pénzügyminiszter tárgyalásai kedvezőek lesznek, ha ugyan az ajánlatok a szóbeli kijelentéseknek megfelelnek. Két törvényjavaslatot készítettem, egyet a gabonaneműek forgalmáról és egyet a kereskedelmi kamarákról, amelyeket a közeljövőben terjesztek a törvényhozás elé.

Megkezdődött a Ruhr-kiürítés

Anglia vitatja a Ruhr megszállás jogosságát — Dawes tábornok üdvözlötte Németországhoz

(London, augusztus 19.) Ma hivatalosan is közzétették azt a levelet, amelyet Macdonald angol miniszterelnök intézett Herriot francia és Theunis belga miniszterelnökhöz. A levél hangoztatja, hogy az angol kormány sohasem ismerte el a Ruhr-megszállás jogosságát. Annak a reményének ad kifejezést, hogy a Dawes-terv életbelépésével a megszállás hamarosan megszűnik. Végül még egyszer hangsúlyozza, hogy az angol kormány tudomásul veszi a Franciaország, Belgium és Németország között létrejött megállapodást és ismételtén sürgeti a Ruhr-kiürítést, amelynek halogatása csak hátráltatja a Dawes-terv végrehajtását. Herriot egy még Londonban folytatott magánbeszélgetés során biztosította az angol delegátusokat, hogy nem szándékozik a Ruhr-megszállást meghosszabbítani és fenntartani, csak belpolitikai okokból nem akarta azt azonnal kiüríteni. Magánbeszélgetések során az olaszok is unszolták a francia miniszterelnököt a kiürítés elrendelésére.

A kiürítés ma már meg is kezdődött és ez, úgy látszik, a fokozatos kiürítés első lépését jelenti. A párisi Havas távirati iroda jelentése szerint a francia csapatok ma kiürítették Offenburgot és Ap-

penweyert. A kiürítés a legnagyobb rendben folyt le és a német közönségben általános örömet keltett. A kiürítés következtében csak magában Offenburgban több száz lakás szabadul fel. Németország javaslatot tett különben Belgiumban, hogy szeptemberben üljenek össze Berlinben ismét tanácskozni és akkor a gazdasági modus vivendit tárgyalják meg. A német birodalmi kormány ma minisztertanácsot tartott Berlinben és hozzájárult a londoni német delegátusok magatartásához. A német birodalmi gyűlés valószínűleg pénteken ül össze és a kormány azt reméli, hogy három nap alatt letárgyalatja a Dawes-tervvel kapcsolatos törvényeket. A döntő szavazás minden valószínűség szerint szombaton lesz. A Londonban járt német delegátusok a pártvezérekkel is megbeszélést tartottak és közölték, hogy az a benyomásuk, hogy Herriot francia miniszterelnök ideálokat képvisel, s a legjobb akarattal kezel minden kérdést.

A párisi lapok általában annak a nézetüknek adnak kifejezést, hogy most még nem lehet megcsinálni a londoni konferencia végleges mérlegét. Kijelentik azonban, kétségtelenül megállapítható, hogy Franciaország érdekei érellyes védelemben részesültek és

Herriot értékes eredményt ért el, amely a meglegedés új korszakának kezdetét jelenti.

Londoni jelentés szerint Dawes tábornok Amerikából táviratot intézett Marx kancellárhoz és üdvözölte abból az alkalomból, hogy a londoni konferencia eredményesen végződött. A kancellár táviratban köszönte meg Dawes tábornok üdvözlését.

Kisantantkonferencia Bucarestben.

Új helyzetet teremt Jugoszlávia baloldali kormánya.

(Bucuresti, augusztus 19.) A kisantant legközelebbi konferenciája Bucarestben lesz január közepén. A találkozásnak különös jelentőséget ad, hogy Jugoszlávia új kormánya egészen más direktívákkal dolgozik, mint elődje. Így Radics szerepének is elhatározó jelentősége lehet a kormány politikájában. Davidovics kormánya teljesen más felfogást vall az orosz kérdésben, mint Pasic és ezt még befolyásolja Radics is. Remélik azonban, hogy a belgrádi változás más tekintetben nem jelent változást a kisantant életében.

Magyarország a Népszövetség előtt.

Magyar miniszterek utazása Genfben. — Harmadik jelentés a magyar szanálásról.

(Budapest, augusztus 19.) Smith, Magyarország népszövetségi pénzügyi főbiztosa és báró Korányi Frigyes pénzügyminiszter augusztus 26-án indulnak Genfben, gróf Bethlen István miniszterelnök pedig később szintén csatlakozik hozzájuk. Smith harmadik jelentését terjeszti be a Népszövetségnek a magyar szanálási programról. A Népszövetség mostani ülészakán valószínűleg felmerül a döntőbíróóságok kérdése is. Károlyi és Bethlen szeptemberben Genfben maradnak és csak a parlament megnyitására jönnek vissza. A miniszterelnök és a pénzügyminiszter pénzügyi jellegű megbeszéléseket is folytatnak Genfben külföldi pénzemberekkel és államférfiakkal. Megbeszélnek a felveendő beruházási kölcsönöket. Bud miniszter a minisztertanács megbízásából kidolgozta a közgazdasági tanácsról szóló rendeletét, amely a legközelebb jelenik meg. A tanács elnökévé gróf Hadik Jánost nevezik ki és a tanácsnak 36 tagja lesz. A tanácsnak egészségügyi, szociálpolitikai, kereskedelmi, ipari, földmívelésügyi és hitelügyi albizottságai lesznek.

Megrendszabályozzák a varieteket

Miniszeri engedélytől tessék függővé az artisták szereplését — A zene-iskolák és művészeti kiállítások szigorú ellenőrzése — Marcus István színházi felügyelő Aradon

(Saját tudósítónktól.) Marcus István oradeamarei (nagyvárad) művészeti felügyelő, akinek körletébe Arad és Temesvár is tartozik, Aradra érkezett aktuális művészeti ügyek elintézésére. A felügyelő a város felkérésére a Róna Dezső tulajdonát képező színházi felszerelések művészi értékét becsüli meg és arról most fogja beteljesíteni javaslatát a város vezetéséhez. A Közlöny munkatársa beszélt a felügyelővel, aki aradi utjáról a következőket mondotta:

— Elsősorban a színházi felszerelés művészi szempontból való felbecsülésével foglalkozom, amit most fogok befejezni. Ezenkívül megvizsgáltam Arad varieté életét is, mert a varieték és a kabarék művészi része és a szerződött artisták ügyei is hozzám tartoznak. Mondhatom, hogy a varieté előadások tekintetében egész körletemben nagyon szomorú viszonyokat tapasztaltam. Temesvárt még nem ismerem ilyen szempontból, de a többi helyeken az előadások nivótlanok és így nem is csodálkozom fölötté, hogy a közönség nem túlságosan látogatja ezeket. Egyéb tekintetekben sem tartják be a rendelkezéseket és azért holnap délelőttre a város házára kéretem a tulajdonosokat. A jövőben kimerítőbb módon fogom szabályozni a varieték működését és az artisták szerződésének ügyét, de egyelőre legelőször annyi akarok elérni, hogy a műsorra vonatkozó rendelkezéseket betartsák. A jövőre nézve pedig szigorú rendszabályokat léptetek életbe, hogy élesen elha-

tároztak legyenek a varieték tényleg művészi produkáló személyzete és az úgynevezett „konzumszemélyzet”. Az előbbieket hozzám fognak tartozni, de az utóbbiakat a rendőrség hatáskörébe kell utalni.

— Céлом, hogy a varietét illetően is a művészet felé törekedjünk. Mintán minden igényt ki kell elégíteni, természetesen lesznek a jövőben is nívőkülönbségek. Az új szezonról kezdődőleg csak azoknak az artistáknak a szerződését engedélyezem körletemben, akikről tudomásom van a felügyelőségnek. Így a külföldiek először nálam kell, hogy majd be-mutassák miniszeri engedélyüket, a helybelieknek pedig szintén az én irásommal kell igazolniuk, hogy tudomásul vettem működésüket. Remélem, hogy ezekkel az intézkedésekkel sikerül majd nívósabb varietéelőadásokat és rendezettebb varietéviszonyokat teremtenem. Összel, amikor megkezdődik a zene és énekiskolák szezonja, ezekre vonatkozólag is rendelkezni fogok. Most sajnos, nincsen annyi időm, hogy velük is foglalkozhassam. A kiállításokra nézve szintén jönnek majd új intézkedések, amelyek főképpen a kiállításokat rendező kereskedőkre és ügynőkre fognak vonatkozni.

— Tudomásom szerint a magyar színház Aradon kezdődik a zene és énekiskolák szezonja, ezekre vonatkozólag is rendelkezni fogok. Most sajnos, nincsen annyi időm, hogy velük is foglalkozhassam. A kiállításokra nézve szintén jönnek majd új intézkedések, amelyek főképpen a kiállításokat rendező kereskedőkre és ügynőkre fognak vonatkozni.

pel, Temesvárra megy át. Azután ismét visszajön Aradra és addig itt játszik, amíg a román társulat újra vissza nem tér ide és akkor a

román színház aradi játékidéjét a magyar társulat ismét Temesváron tölti. Ez lesz a legjobb megoldás a magyar színház számára.

Ford, a Krózusok Krózusa

„A legnagyobb ajándék, amit halandó vajha kapott, mióta Krisztus az emberiséget az örök üdvösséggel ajándékozta meg.” Henry Ford nagyszabású üzlete az Egyesült Államokkal

(A Közlöny newyorki levelezőjéről.) George W. Norris szenátor Henry Ford legújabb üzletét az Északamerikai Egyesült Államokkal a legnagyobb ajándékának nevezi, amit halandó vajha kapott, mióta Krisztus az emberiséget az örök üdvösséggel ajándékozta meg. Henry Ford ajánlatot tett a washingtoni kormánynak, hogy öt millió dollárért megvásárolja a Tennesseeben levő Musée-Shoales-műveket, amelyeket az állam a háború alatt épített, hogy kihasználhassa a vízierőket a muníció-készítéshez szükséges robbanószerek gyártására. A reprezentációs ház elfogadta Ford ajánlatát és aligha hihető, hogy a kongresszus, amelynek jóakarát Ford csengő dollárokkal már szintén biztosította, ne járuljon hozzá az üzlethez. A tranzakció a legnagyobb esalás, amit valaha is az Egyesült Államok ellen elkövettek. Ez rögtön kitűnik, ha tekintetbe vesszük, hogy a Musée-Shoales-műveknek két salétromgyára, egy hatalmas hajtógátja, továbbá egész városai, települései vannak. Az egész felépítése az államnak 85 millió dollárba kerül. A köztendő szerződés szerint Ford nem csak a területet és az épületeket kapja meg, de az ott levő anyag birtokába is jut. Csak az anyag eladásából is egyedül nyomban megkeresheti az öt millió dollár

vételárát és azt az összeget, amit befolyásos kongresszusi tagok és szenátorok megvesztegetésére fordított. Az amerikai közvélemény semmi kivételt valót nem talál az üzletben, mivel Ford nemcsak a parlamentet, de a sajtót is lepenézte és a lapok most csekély kivétellel azt írják, hogy az állam halás lehet Fordnak, ha csak a műveket átveszi. A Tennesseeben levő telepek révén Ford elvitathatatlanul a világ leggazdagabb embere lesz.

Nem pihennek

A halmagyi hegyek banditái. Új rablást követelt el a lilokzatos banda.

(Saját tudósítónktól.) Az arad megyei Halmagy környékén portyázó rablóbanda tagjainak kézrekerítésére a katonaság — mint megirtuk — nagyarányú intézkedéseket léptettek életbe. Negyven esendőr és két század katonaság igyekszik bekeríteni a vakmerő banditákat, eddig azonban még nem sikerült felfedezni rejtékelyüket. A szakadatlan tartó üldözés — ugylátszik — egyáltalán nem vette el a halmagyi hegyek haramiáinak bátorságát, mert a nagyszámu karhatalom dacára, tovább folytatják rablótámadásaikat. Tegnap éjszaka a rablók hirtelen megjelentek Hal-

TARCA

Konferencia a szerelémről

Írta: Stella Adorján.

(A szimpatikus fiatalleány este nyolc órakor a szobájában ül és gondolkodik. Súlyos probléma előtt áll. Elmenne-e a nagyszülei asszonyhoz vacsorára, vagy telefonálna, hogy beteg, végtelenül sajnálja. A szimpatikus fiatalleány már hónapok óta akarja lemondani ezeket a vacsorákat, hónapok óta küzd magával, de nincs elég ereje és bátorsága szakítani. „Most tiz percig gondolkodom” — mondja magában és megkezdődik a konferencia: a fiatalleányt, fűt egy bölc, vitatkozik kezdőn magával.)

Az agy: Véget kell vetni ennek a históriának. Semmi értelme. Ez az asszony két éve elrabolja minden időmet. Veszékszik, követelőző, féltékeny. Unalmas. Határozottan utájam van az érvényesülésünknek. Más nőkre kell pazarolnunk az idegeinket, más nőkre, akik segítenek megkönnyíteni a karrier rögzös útját. Én már öt év hangoztatott: szakítani, szakítani! Nem hallgatnak rám. De most már elég volt!

A száj: Ma este azért még ta-

lán elmehetnék. Olyan jó öt csokolni. Sima, meleg a bőre...

Az orr: És illatos...

A kéz: Simogatni a kacsu bőrkáját...

Az agy: Maga csak hallgatson. Most megéneklé a kacsu bőrkáját és azt mondja, hogy jó volt simogatni. Azt elfelejti, hogy az nem volt jó magának pénzt keresni a számára. Ajándékokra. Gondolja meg, ha szakítunk, megtakarítjuk a névnap ajándékot. A maga egy havi munkája...

A kéz: Szívesen dolgozom, hogy vegyünk neki szép ajándékot. Csillogó gyűrűt a keskeny ujjaira. Jó volt a kezét elrögtatni.

Az orr: A parfümjé! Az a megszokott, nyugodt, de mégis kábító illat, amely felém áradt a testéből!

A szem: Mit tudja maga, hogy milyen a teste. Én tudom, én néztem álmatlan éjszakákon. Fehér, mint a mennyboltozat májusban, a szája pirosabb, mint a vér, a haja aranyfolyam...

A szem: Látni szeretném a szeméit!

A fül: Hallani szeretném a hirtelző hangját!

Az agy: És ha énekelni fogtíztól tizenkettőig? Vagy pláne zongorázni! Megérdemelné. Maga mindenáron hallani akarja.

A fül: Isteni muzsika, amikor azt mondja: „szeretlek”, „csak téged szeretlek”.

Az agy: Ne hallucináljon. Legyen nyugodt: másnak is mondja.

A fül: Azt én nem hallom. Én csak azt hallom, amit nekem sug.

Az agy: Magának hiába beszéltek. Süket fülekre találók. Csak az ényelgés jut az eszébe. Nem akar emlékezni a veszekedésekre, amikor azt kiáltotta: „Gyűlölöm! Gyűlölöm!” Meghallhatta, éppen elég hangosan mondta.

A fül: Szakítsunk holnap.

Az agy: Holnap késő.

A száj: Ma szakítsunk. Mielőtt eljövünk tőle.

Az agy: Pfiuj! Ez igazán nétfi volna ur! dolog.

A fül: Személyesen szakítani egyáltalán nem ur! dolog. Hangos zokogást és rettenetes gorombaságokat hall az ember. Majd levélben. Holnap megírjuk. De ma még menjünk fel hozzá.

Az agy: Menjünk el. Jó vacsora lesz.

az evés gondol.

A gyomor: Pompásan tudja csinálni az almásrétest!

Az agy: Jaj de naiv! Azt nem ő csinálja! Étteremből hozatja. Egy rendes ételt nem tud elkészíteni.

Az orr: Ne is menjén a tűzhely mellé! Nem bírom elviselni a konyhaillatot. A parfümjét imádom.

Az agy: Egy szó, mint száz, nem megyünk! Lemondjuk a vacsorát és szakítsunk.

A gyomor: Almásrétest akarok enni!

Az agy: Mi ez? Lázadás? Forradalom? Hát azt hiszik, nem bírok önközzel? Nem megyünk! Itt az történik, amit én akarok. Nyomban telefonálunk és lemondjuk a vacsorát. Kéz, tessék levenni a kagylót!

A kéz: Simogatni akarom...

A száj: Csokolni akarom...

Az agy: Szóval zendülés. Az érzékek forradalma. Így is jól Gyerünk a szép asszonyhoz! Megfogiák ezt maguk mind bántul.

A láb (határozott léptekkel) megindul a cél felé.

A szív: És én? Éngem senki se kérdez? Nálam nélkül döntetek? Pont én nem veszek részt a szerelmi konferencián?

Az agy: Maga ne beszéljen bele! Ez a kérdés nem tartozik a maga élettani funkciójához. Elvégre midhatná. hozv. modern korban élünk

magiu (Kishalmagy) községben, megszállták a község egyik leg-gazdagabb gazdálkodójának há-zát és az éléskamrából nagy-mennyiségű élelmiszert loptak el. A banditák zajára a gazda feléb-redt, nagy lármát csapott és a község több bátor gazdájával üldözöbe vette a rablókat, akiknek azonban az éjszaka sötétjében, a község határában lévő erdőben sikerült elmenekülniök. A rablók az üldöző gazdák megállapítása szerint körülbelül tizen-tizenket-ten lehettek, részben civil, rész-ben pedig katona ruhába öltözött egyének. A banditák újabb vak-merő támadásáról azonnal jelen-tés érkezett az aradi csendőrpá-rancsnokságnak, amely a nyomo-zást azonnal Kishalmagy vidéké-re irányította.

Bíróság előtt a szerelmes rajzoló

Halálthozó rohamkés. — Hétfőn tár-gyalja az aradi törvényszék a gyil-kos és öngyilkos fiatalember bü-nügyét.

(Saját tudósítónktól.) Arad el-múlt évi bünygyi krónikájának leg-érdekesebb fejezete kétségtelenül az, hogy Weinberger Gyula a hős szerelmes bünygyét örökíti meg. Weinberger Gyula, az építési raj-zoló, a múlt év nyarán egy forró nyári délután Doamna Balasa (Purgly Lajosné)-uccában éles-re-fent bajonettel keresztülszurta sze-relmesének Fuchs Ferencnének szívéét. Az asszony meleg váréval áztatott kést azután maga felé for-dította, ekkor azonban a kés nem okozott halálos sebet; a gyilkos és öngyilkos építési rajzolóknak csak a szívhártyáját sértette meg a rohamkés, súlyos betegen, kínzó fájdalmak között feküdt heteken-át az aradi kórházban, és mi-kor állapotában megkönnyebbülés állott be, szuronyos fegyőrök be-kísérték a börtönbe. Rabságban ül egy éve Weinberger Gyula az aradi ügyészség fogházában. Cé-ltalanul és reménytelenül éli nap-jait, nem szereti az életet már, mert szerelmesét elvesztette és azt is tudja jól, hogy a gyilkosnak már többé nem lehet semmi keres-nivalója a becsületes, igazéletű emberek sorában.

Amíg Weinberger Gyula a fog-ház lakója, bünygyének aktái egy-másután kerültek a különböző bü-nügyi hatóságok elé. Az ügyészség elkészítette a vádiratot, amelyben a legsúlyosabb bűnnel, előre meg-fontolt gyilkosság büntetével vá-dolja meg a szerelmisszivű rajzo-lót. Az iratok a vádirattal együtt a főtárgyalási elnökhöz kerültek, aki a szenzációs bünygy főtárgya-lási napját augusztus 25-ére tűzte ki. A következő hét hétfőjén hoz itéletet dr. Ursu János táblabíró büntetőtanácsa Weinberger Gyula felett. Mandru Miklós királyi ügyész mond vádbeszédet és dr. Zeiner Gusztáv aradi ügyvéd látja

el a védelmet. Az érdekes bünygy főtárgyalása iránt a község kö-rében olyan nagy érdeklődés nyil

vánul meg, hogy a tárgyalást a nagy esküdtszéki teremben tartja meg a törvényszék.

„Csak az evangélium szavával . . .”

Fölvátták az aradi baptisták új imaházát — Erdélyi baptista küldöttek az ünnepségen

(Saját tudósítónktól.) Aradon a Kálvin János-ucca 35. számú ház földszintes csinos épület. Ez a föld szintes és csinos épület ma szinte hemzseg az ünneplőbe öltözött férfiaktól, asszonyoktól és gyer-mekektől, ha valaki megáll pár pillanatra a ház előtt, úgy kiszű-rődő kegyes zsolttárok és egyházi énekek hatolnak be a fülébe. Az aradi baptista hitközség magyar osztálya ma avatja fel új imahá-zát és ezt a nagy napot a jámbor és tisztaéletű hívők imával, ének-vel, vigassággal, az Ur dicsőíté-sével ünneplik meg.

Kezdetben kevesen valának az apos-tolok . . .

Mintegy harminc évvel ezelőtt idegenből idekerült jámboreletű baptista-emberek megalapították az aradi hitközséget. Először ide-genkedve fogadták őket, de azért a hit erejével és az evangélium szavával mégis térítették a hívő-ket és ma már sokan vannak. Ezt mind Molnár Károly „testvértől”, az országos baptista ifjusági egy-letek szövetségének elnökétől tu-dom, aki még azt is elmondja, hogy az aradi magyar nyelvű hit-községnek ma 152 tagja van, nem számítva a nőket és gyermekeket. Vagyonuk nincsen, de önkéntes adakozásból, meg az amerikai és angliai testvérektől kapott dollárok-ból és fontokból saját új imaházat vásárolhattak. Ma volt a feiszen-telés, ami kezdődött is a nagy ünnepséggel. Dél előtt ünnepélye-sen átvonultak a két házzal lejebb levő régi imaházból az uiba. Előmentek a bibliát vivő előjáró-sági tagok, vagy mint ők nevezik: a gyülekezeti vének. Utánuk fe-hér ruhás leányok jöttek, az ének-kar és a zenekar szólt, szállt a himnusz az ég felé. Ezután követ-kezett a nagy aktus: két testvért felvették a „vének” közé. Az egyik testvér ifj. Bordás István és 28 éves, a másik Molnár Károly tes-tvér, éveinek száma 32. A véneket itt nem keli matuzsálemi értelem-ben venni.

„A nagy egék az alkotót dicsérik...”

Benn az imaházban . . . Hosz-szukás, kissé homályos terem. 14 méter hosszú, kilenc széles és 4 méter magas. Fehérre van meszelve minden, a falon zöld-fehér papiros virág-girland, oltár nin-csen, csak egy dobogó, amelyen az ének- és zenekar helyezkedik el. A hálsarokba primitív zongora, mellette a falon a papirosvi-rágból összerakott irás!

„Mindeddig elhozott az Ur!”

És a padokon meg székeken áhítatos hívők: férfiak, nők, gyer-mekek vegyesen, előttük ima-könyv. Az arcokon megilletődés, a hitben való fanatikus ragaszkodás és végtelen rajongás. Bordás István testvér az aradi hitközség elnöke, az egész baptista mozgalom éltető lelke, rövid imába kezd utána felhangzik Beethoven gyö-

nyörű „Isten dicsősége” zsolttára és az énekkar belekezd:

„A nagy egék az alkotót dicsérik...”

A vékony női hangok elvegyül-nek a vastag baritonokkal. Laszlik Ernő nagyváradi gimnáziumi ta-nár nagy lendülettel dirigál, a züm mögés elhalkul, csak a szent dal erős akkordjai töltik be a ter-met. A hívők elmerülnek egészen a zsolttár szépségeibe, kezdem valahogy megérteni a vértanukat, akik meghaltak a hitért . . .

Csak az evangélium szavával.

Molnár Károly testvér megint magyaráz:

— Eljöttek kérem az ünnepre Kolozsvárról Dán János testvér, az ottani baptista ifjusági egylet vezetője, Szalontáról Kiss Ferenc, Temesvárról Tuba János gyüleke-zeti vén és még sokan testvérek

A magyar szó szűkreszabott utja

Hat hónapig játszhat csak magyar társulat az aradi színházban
Leérkezett a kultuszminiszteri rendelet a városhoz

(Saját tudósítónktól.) Ma dél-előtt rövid pár szavas rendelet ér-kezett a kultuszminiszteriumtól Arad városához. A rendelet a ma-ga hivatalos szárazságában közli a város vezetőségével, hogy ezen-tul kisebbségi, tehát magyar szín-társulat csak hat hónapig játszhat egyhuzamban évenként az aradi színházban, a fennmaradó másik hat hónap az ujonnan kreált határ-menti román társulaté. Fekete Mi-hály Arad város új szinigazgatója társulatával tehát csak hat hóna-pig működhet Aradon.

A város a rendeletet annak rendje és módja szerint tudomá-sul vette, értesítette arról az ösz-szes illetékeseket és érdekeltket és Arad város magyar nyelvű színházlátogató közönsége most csöndes rezignációval várja az en-gedélyezett igen rövid lejáratu színházi szezon kezdetét. Hogy ez a hat hónap egyhuzamban, vagy pedig megszakításokkal fo-lyik le, azt ma még nem lehet tud-ni, mert erről a rendelet nem ad bővebb felvilágosítást, de a ma-gyar kisebbség, amelynek a meg-békítésére kormánykörök — ez-ídszerint csak a külföldi sajtóban és a külföld részére szóló nyilat-kozatokban — mindent el akar-nak követni, úgy érzi, hogy a ke-délyek lecsillapítására, a lelkek megbékülésére ez a hat hónap nem fog jó eszköznek bizonyulni. Arad elvégre mégis csak magyar város, a lakosság túlnyomó szá-ma magyar, tehát senki sem vehe-ti zokon ettől a magyarságtól, hogy görcsösen ragaszkodik nyel-véhez, kulturájához, vallásához, szokásaihoz és — színházához. Arad magyar lakossága azt várta

más városokból és a környékbeli falvakból . . . Még egy pár kér-dés, még egy pár felelet:

— Mi csak az evangélium sza-vával térítünk — mondja Molnár, a 32 éves ifju vén és akik megtisz-tultak, azokat felvesszük közénk. Mi nem iszunk szeszes italt, nem dohányzunk, nem pazarolunk, mértékletes, vallásos életet élünk, imádkozunk és dicsérik az Urat. Aki bűnbe esik, azt kizárjuk közü-lünk. Vannak közöttünk volt katoli-kusok reformátusok, zsidók, gö-rög keletiek, mi nem ismerünk val-lást, mi testvérek vagyunk . . .

Eltávozom, de elmenőben még visszanézek az imaház ajtajára. Szinte kiabáj az ember felé a bib-liai mondás az egyszerű ajtóra szegezett tábláról: „Jöjjetek én-hozzám mindnyájan, kik megfárad-tatok, én megvigasztallak titeket.” (Máté XI, 28.)

És sokan vannak, akik jönnek, mert megfáradtak . . . Még egy lépés és a kis pacifista szigetről kiléptem az uccára, a nagy, „bü-nös” tengerbe. A vékony szoprá-nok és vastag baritonok még ki-hallatszottak, odabenn hívők: az élet nagy optimistái dicsérték az Urat . . . (k. s.)

volna, hogy a színházi szezon tar-tamát is a lakosság számarányá-hoz mérten szabják meg. Sajnos, nem így történt: a kultuszminisz-ter ezuttal nagyon is fukar kezek-vel mért.

A nagymultu, régi híres aradi színház kapui tehát csak féleszter-n dőre nyílnak meg a magyar kö-zönség előtt. Szerdahelyi, Egres-sy és a többi nagyok megkezdett kulturamunkája összezsugorodik, kicsimnyé törpiül. Lassankint min-den elmúlik, megváltozik, ami még a multa emlékeztetett, új idők kezdetével csak a méla rezig-náció maradt meg azok részére, a kik kinyitják és akik rövid hat hó-nap múlva bezárják az aradi szin-ház ódon kapuit.

Fogvamaradnak a pesti bombamerénylők

Budapestről jelentik: Az Erzsé-betvárosi Kör ellen elkövetett bombamerénylet két fővádlottja Márfy József és Chriaszty István kérvényt intéztek a törvényszék vád tanácsához, amelyben óvadék mellett való szabadlábrahelyezé-süket kérték. Márfy a fogházban sajátkezüleg írta meg kérvényét. A kérvényben mind a ketten fel-szólították a vád tanácsot az óva-dék összegének megállapítására. A vád tanács ma foglalkozott a két kérvénnyel és elutasította mind a kettőt. Az indoklás az, hogy a vádlottak oly súlyos büncselek-ménnyel vannak vádolva, hogy a büntetés előrelátható nagysága a szökés veszélyét igazolja. Semmi-féle óvadék nincs, amely mellett a két vádlottat szabadlábra lehet-ne helyezni. A bombamerényletek ügye különben októberben főtár-gyalásra kerül s az elé nagy ér-deklődéssel tekint a magyar köz-vélemény.

Oreg Szalay Károly jubilál . . .

*Nyolcvannyolc esztendő s lett Arad város legöregebb ügyvéde
Kedves emlékek a régi szép időkben*

(Saját tudósítónktól.) A kedves, jó öreg Szalay Károly aradi ügyvéd ünnepre készül. Jövő héten üli meg családja körében születésének nyolcvannyolcadik évfordulóját. Alig van aradi, aki őt nem ismerné. Deroka hajlott már, arcára barázdákat vésett az élet, de kedélye örökfiatal maradt. Az aradi ügyvédi kamarának megalapítása óta választmányi tagja, 1902-ben pedig egyhangulag a Kamara elnökévé választották. A városi törvényhatósági bizottságnak is tagja volt és okos tanácsaival sokszor szolgálta Arad érdekeit. A régi jó táblabíró-időkből való Szalay Károly, aki ha talán nem is ismeri a mai modern jogtudományokat, de világos és nyugodt ítélőképességével ma is kimondja a döntő szót a vitás jogi eseteknél. A háború befejezése után 1919-ben felhagyott ügyvédi gyakorlatával és visszavonult minden nyilvános szerepléstől. De lakásán ma is gyakran összegyűlnek öreg barátai, és egymás között felelevenítik a régi szép, kedves emlékeket. Az agg Szalay Károly mintaképe volt a becsületes és karakteres ügyvédeknek. Híres volt arról, hogy soha semmiféle körülmények között nem vesztette el nyugalmát. Az irodájában uralkodó rend példaképpen szolgált minden kinek. Ezt a nagy rendet annak idején ő maga is szerette gyakran hangoztatni. És mégis, egyszer, még a múlt század nyolcvanas

éveiben történt, hogy az irodájában elveszett egy ezer forintos bankjegy. Nagy pénz volt akkor ezer forint. Barátai és felesége gyakran kérdezték is tőle: Mi van azzal a híres renddel és az ezer forinttal? Őt azonban nem hagyta el hagyományos flegmája és mindig így válaszolt:

— A rend ma is meg van, az ezer forint is meg lesz.

Néhány héttel a pénz eltűnése után egy ügyvédekéből álló társaság gyűlt össze Szalay Károlynál. Valami peres dologról folyt a vita és hogy Szalay Károly a maga igazát hathatósabban bizonyítsa, bement irodájába és megnézte a Schreyer-féle perrendtartást. A mint kinyitja a könyvet, benne megtalálja az elveszett ezer forintot. Visszamegy a szobába és feleségét az irodába küldi.

— Hozd be csak — szól nekik — a Schreyer-féle perrendtartást. — A felesége behozza és átakarja adni neki.

Előbb vedd ki azt a papírt onnan a hatvanhatodik oldalról — mondotta Szalay Károly. Szalay Károlyné felnyitja a könyvet, mindenki nagyot néz. Ott volt az ezer forint a hatvanhatodik oldalon.

— Na lássátok — szól csodálatos nyugalommal — ilyen rend van nálam . . . A nyolcvannyolc esztendő Szalay Károly szelleme ma is friss, kedélye ma is úgy csillog mint valamikor régen, a régi jó időkben . . .

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Szendrey Mihály szervezkedik

Színész lesz Szendrey Mihály től. — A targul-muresi színház új szezonja.

A targul-muresi (marosvásárhelyi) színház koncesszióját tudvalevőleg Szendrey Mihály volt aradi színházigazgató kapta meg, aki szervezkedési munkáját már be is fejezte és kész társulattal várja a szezonkezdés idejét. Szendrey nevében tárgyalásokat folytatott Földes Mihály is, az aradi színház volt drámai művésze, aki Szendreynek igazgató-helyettese. Sokan kerülnek az aradi közönség kedvencei közül Szendrey marosvásárhelyi színházához. Így Halmos Mici, aki a legutóbb Szatmáron volt, de Aradon is sok szép sikert aratott; ő lesz a társulat primadonnája. Novák Irén és L. Kiss Mariska szintén Szendreyhez szerződtek. Harmath Jolán, aki egy esztendőn keresztül az aradi színház szendéje volt, jövőre a marosvásárhelyi színháznál tölti be ezt a szerepkört. Sebes-

tyén Jenő mint táncoskomikus. Győző Alfréd mint buifó, Kallós József mint jellemszínész és Jakabffy Dezső, mint rendező szerződött el. Szendrey társulatának tagjai lettek még Holdy Inel kassai énekesnő, Braun Anca második szubrett, Gerley Ilus szende, Palády Róza népszínműénekesnő, Borovszky Oszkár bonviván, Baradlay László lírai szereplő és Karácsonyi Miklós táncoskomikus. Érdekes, hogy Szendrey társulatának tagja lesz a fia is: ifjabb Szendrey Mihály, aki a narturburs szerepeket fogja játszani. Szendrey Misit ismeri az aradi közönség is, az aradi színpadon már bizonyosságot is tett színészi kvalitásairól. Jósika Mici, a váradai színház tagja állandó vendége lesz Szendreynek. A szezont szeptemberben Nagyszebenben, októberben pedig Vásárhelyen kezdi meg a színtársulat.

• **Az aradi nyári szinkör műsora.** Csütörtök: Színházi képtelenségek. Öv. Gonda Lászlóné jubileumi estje. Szombat: Arnyhalász. Baló Elemér és Kálmán Sári vendégjelöltével. Vasárnap: Tanitónő. Baló Elemér és Kálmán Sári vendégfelléptével.

HOGYALL A LEJ?

1924. aug. 19.-én 100 lejért adtak:

Nálunk:

2.44 svájci frankot,
8.68 francia frankot,
34.500 magyar koronát,
32.600 osztrák koronát.

Zürichben 2.4250 frankot
Parisban 8.20 frankot
Newyorkban 46 centet

• **Eftimiu-dráma a cluji színházban.** A cluji-kolozsvári magyar színház elfogadta előadásra Eftimiu Victornak, a kitűnő román írónak „Don Juan” című hét képből álló romantikus verses drámáját. A drámát Fekete Tivadar, a Közlöny munkatársa fordította le művészi szépséggel és gyönyörű magyar nyelven. A drámát a szeptembertől decemberig tartó román drámaciklus során mutatják be és egyik női főszerepét Feketéné-Tompos Ella, az aradi színház volt drámai művésznője fogja játszani. Az érdekes darabban Eftimiu ujszerű és passzív Don Juant visz színpadra.

• **Színházi képtelenségek.** Azok közé a régi darabok közé tartozik, amely minden vonatkozásában ma is aktuális. A színház beléletét soha találóbban még nem vitték a nagyközönség elé, mint éppen a Színházi képtelenségek-ben, amelynek minden jelenetét harsogó kacagásnak kell követni. Ezt a pompásan szórakoztató énekes színdarabot csütörtökön este ünnepi előadásban látja viszont a publikum, ennek az előadásnak keretében jubilálja öv. Gonda László né színházi pénztárnokoskodásának harmincadik évfordulóját.

• **Baló Elemér és Kálmán Sári vendégjátékai.** Már jelentettük, hogy az Aradon nyaraló Baló Elemér és Kálmán Sári, a budapesti Belvárosi és Renaiszánszínház tagjai két este vendégszereplni fognak az aradi szinkörben. Ma az általános érdeklődéssel fogadott vendégjátékok pontos dátumát is közölhetjük, amennyiben a neves művészek színpadon az Arnyhalászban és vasárnap a Tanitónőben lépnek fel. A két megkülönböztetetten nívónak ígérkező estére csütörtöktől kezdve árusítja a jegyeket a színházi pénztár.

• **Attila kardja: egy gráci író hun-magyar tárgyú darabja.** Bécsi szerkesztőségünk jelenti: A Burgtheater szeptember 30.-án Fischer gráci német író Attila kardja című új darabját mutatja be. A szerző történelmi drámájának tárgyát a hun-magyar mitológiából merítette.

SPORT

• **O Országos teniszverseny aradi győztesei.** A Kolozsvári Atlétikai Club péntektől vasárnapig tartotta meg országos teniszversenyét. A verseny főszámai aradi versenyzők nyerték el. Eredmények a következők: Elsősztályú férfi egyes nyertese dr. Lupu György (AKE), Románia teniszbajnoka, aki dr. Marosi Ferencet, a verseny második helyezettjét 6:1, 6:1, 6:3 arányban győzte le, a negyedik helyet Dörner László (AKE) tartja. A női egyesben Fülöpné (AKE) győzött Fiedler Márta AKE-val szemben 4:6, 6:3, 6:3 játékaránnyal. A 3.-ik helyre Angel Loli (AKE) került.

Pesti humor.

MARS!

(Abból az alkalomból, hogy a Mars bolygó a napokban földközelségbe jut, stettem a helyzet megaslátára emelkedni, hogy onnan valamelyik Mars-lakóval találgyem az érintkezést.)

ÉN: Hallo, hallo központ...

KÖZPONT (jelentkezik): Teszék.

ÉN (minden udvariassagot mellőzve): Mars!

KÖZPONT: (joggal): Ne gombáskodjék.

ÉN: Kérem... a Marsot...

KÖZPONT (hidegvérrel): Foglalt.

ÉN: Akkor a mellék-bolygót.

KÖZPONT: Mással beszél...

(Végre aztán):

MARSLAKÓ: Hallo — ki rezeg a világűr éterében?

ÉN (szerényen): Egy földlakó.

MARSLAKÓ: Mit óhajt?

ÉN: Egy kis interjút . . .

MARSLAKÓ: Unom már a sok fecsegést. A fene egye meg azt a tudományt, hogy nem hagyják békében az embert. Amióta felfedezték a Marsot, pillanatnyi nyugtom sincs maguktól...

ÉN: Mindössze pár kérdés...

MARSLAKÓ: Csak gyorsan. A Vénuszon találkám van és nem akarom lekésni a pásztorórát.

ÉN: Hogyan, önök egyik bolygóról a másikra csak úgy randevuzni járnak?

MARSLAKÓ: Természetesen.

ÉN (sértődötten): És minket fel se keresnek?

MARSLAKÓ: No hallja! Csak nem estünk a fejünk lágyára. Mi szeretjük biztonságban érezni magunkat. Hiszen ha leszállnánk magukhoz, talán még zsidónak is néznének minket... Amolyan bolygó zsidónak...

ÉN: Kérem, a Dob-uccában bátran leszállhatnak.

MARSLAKÓ: Akkor inkább a Szabadság-téren.

ÉN: Ezt nem ajánlom. Mert ha ott egyszer leszállnak, többé nem emelkednek fel . . .

MARSLAKÓ: Tudom, szegény Mercur is megjárta, hogy a Globuszról ne is beszéljek . . .

ÉN: És mondja, mit szól a pesti nőkhöz . . .?

MARSLAKÓ: Mindenesetre sajnáljuk, hogy nem alulról guszálhatjuk őket. De az érintkezést nem óhajtjuk velök.

ÉN: Miért?

MARSLAKÓ: Mert ahogyan ismerjük őket, az összes csillagokat lehozhatnák velünk az égről. Ez pedig megbolygatná az egész naprendszert. Nekünk a földi anyagokról megvan a véleményünk . . . Bolygójukat róluk ne vezették el.

ÉN: Minek?

MARSLAKÓ: Angyalföldnek. (Mondanom se kell, hogy erre a központ azonnal szétkapcsolt bennünket.)

HIREK

Szent István

Augusztus 20-án ünnepi körmenetben végighordozták Budapesten az első magyar király jobbát, diszes ornátusba öltözött papok méltóságos komolysággal haladnak a drága ereklyét őrző diszes urna mellett, tömjéntől tölti be a levegőt és száll az áldás az első magyar király kései utódai felé.

Szent István ünnepe a magyar egység nagy és szép szimbóluma. A kereszténységnek ez a keleti apostola már ezer évvel ezelőtt látnoki erővel látta a kereszténység feltartóztatlan terjedését, úgy érezte, hogy az európai nagy keresztény tengerben nem maradhat egyedül, elszigetelten pogány magyarjaival és népével egyetemben áttért a kereszt hívei és harcosai közé, és ezzel megalapozta az ezeréves keresztény Magyarországot. Ez az ünnep, bár hivatalosan csak a mai Magyarország ünnepe, igaz és bensőségteljes ünnepe marad az utódállamokba szakadt magyarságnak és így Erdély magyarságának is. A szent jobb gyönyörű legendája, István király történelmi alakja az ültető magyarságnak is memento: a magyar maradjon meg magyarnak, a szenvedés és megpróbáltatás ne tántorítsa el hitétől, a jótól, mert csak az állhat meg a nagy harcban, aki megmarad annak, aminek született.

A budapesti harangzugás ide már nem hallatszik el, a szent jobb rövid útját mi itt nem láthatjuk, de a szivekből fakadó díjazás miatt mégis eljut a hittérítő, országalapító bölcs királyhoz.

Hol vagy István király

Téged Néped kíván . . .

A trónörökös légi útja. Bucurestiből jelentik: Károly trónörökös Hollandiából repülőgépen ideérkezett. A repülőgép útja négy óráig tartott.

Okóberben összeül a parlament. Bucurestiből jelentik: Az Universul értesítése szerint a kormány már október 15-re össze akarja hívni a parlamentet, tekintettel a rendkívül sürgős ügyekre, amelyekhez a törvényhozás hozzájárulása szükséges.

Románia és Magyarország az interparlamentáris konferencián. Budapestről táviratozzák: Az interparlamentáris Unio berni kongresszusára Magyarország képviselői ma utaztak el. A kongresszuson Lukács György volt miniszter a kisebbségi és Berzeviczy Albert, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke a leszerelési kérdéssel fog előadást tartani. — Bucurestiből jelentik: A berni interparlamentáris konferenciára Románia delegátusai tegnap elutaztak a svájci fővárosba.

Szent István ünnepe Budapesten. Budapestről táviratozzák: Csernoch János hercegprímás ma ideérkezett és személyesen fogja vezetni a Szent István-napi körmenetet.

A marasesti csata évfordulója. A marasesti csata évfordulóját ünneplés formák között ülték meg ma. A görög keleti katedrálisban háláadó istentisztelet volt, amelyen a polgári és katonai hatóságok vezetői is megjelentek. A görög keleti katedrálisban tartott istentiszteleten a törvénytörvényes részéről dr. Moldovan Szilviusz törvénytörvényes elnök, Alexianu György és Sotirescu táblabírák, az ügyészség részéről dr. Fikker Károly főügyész vett részt. A törvénytörvényes az ünnep miatt tárgyalásokat nem tartottak. — Bucurestiből jelentik: A marasesti csata hetedik évfordulóját úgy a fővárosban, mint a vidéken nagy ünnepséggel ülték meg.

Marasestiből jelentik: Nagy ünnepségek között ment végbe az ottani csata évfordulójának megülvése. A katonaság és óriási tömeg jelenlétében reggel nyolc órakor Tri-teanu püspök istentiszteletet tartott, utána a hadsereg nevében Liscu generális, a kormány nevében Chirculescu miniszter és az erdélyiek nevében Pop C. István mondtak ünnepi beszédet. Délben egy órakor bankett volt. A harcmész helyét a mai napon nagy tömeg ember szemléltette meg.

Nagybeteg magyar politikus. Budapestről táviratozzák: Vadász Lipót volt igazságügyi államtitkár súlyosan megbetegedett. Állapota aggodalomra ad okot.

A belakozott fa. Budapestről táviratozzák: A Krayer festégyár Zsirosi János nevű szolgája a gyár raktárából 100 millió értékű lakkfestéket lopott és azt Üllön eladta. Detektívek vették észre, hogy feltűnően sok ház van Üllön lakkfestékekkel befestve, sőt nemcsak házak, hanem a menyezetek és egészen közönséges kerítések is és a nyomozás során kiderült Zsirosi bűnössége, akit letartóztattak.

Az egyházi vagyonok megvizsgálása. Megirtuk, hogy az aradi városi tanács rendeletet kapott a kultuszminiszteriumtól az egyházi vagyonok megállapítására vonatkozólag. A rendelet végrehajtására bizottság alakult Angel István dr. polgármester elnöklétével, amely ma megkezdte munkásságát. A bizottság először a római katolikus egyház képviselőit hívta meg tanácskozáásra. A rendelet oly széleskörű anyagot ölel fel, hogy a tanácskozások az egész napot vették igénybe, sőt a gáji parókia vagyoni állapotának megvizsgálása csak holnap kerül sorra. A bizottság a legnagyobb jóakarattal hajtja végre a miniszteri rendeletet, amely szerint a lelkesek a közeljövőben már megfelelőbb javadalmazást kapnak.

Tiltott műtét áldozata. Megirtuk, hogy Tóth Gáborné aradi Oituz (Illés)-uccal lakost tegnap lakásán holtan találták. A kiszállott rendőrbizottság szerint Tóthné halálát koraszülés következtében előállott elvérzés okozta. A holttestet a felsőtemető halottasházába szállították és Bradean Athanáz dr. vármegyei főorvos, a törvénytörvényes orvosszakértője itt fogantatosította Tóthné holttestének felboncolását. A boncolás megállapította, hogy Tóth Gáborné halálát tiltott műtét, illetve annak következményeként, elvérzés okozta. A rendőri nyomozás folyik a műtétet végzett szülésznő kinyomozására.

LEGUJABB

Bolgár komitácsi-támadás Románia ellen

Constancából jelentik: A bolgár komitácsi megkísérelték Kadriláternél a határ átlépését. A román határőrök elébük mentek és felszólították a komitácsikat a tá-

vozásra. Azok a felszólításra nem reagáltak és így harc kezdődött, amely másfél óra hosszat tartott és azzal ért véget, hogy a komitácsi végül mégis visszavonultak.

Franciaország külföldi kölcsönt keres

Párisból jelentik: A német kölcsön elintézése után a franciák szintén kölcsönt akarnak felvenni, hogy saját függő adosságaikat rendezhessék. Macdonald hír szerint, szívesen járul hozzá, olyan

feltételekhez, amelyek a francia adósságok törlesztését teszik lehetővé. Az amerikaiak pedig hozzájárulnak egy hosszabb lejáratú moratóriumhoz, ami biztossá teszi a francia kölcsön sikerét.

Véres tüntetés Matteotti miatt

Nápoly népe összeütközött a karabinierekkel — Négy halott, száz sebesült

Rómából táviratozzák: A meggyilkolt Matteotti szocialista képviselő holttestét, amelyet most találtak meg, ideiglenesen Riaroban temették el. Később át fogják szállítani Polesireba, a családi sírboltba. Amikor Nápolyban köztudomású lett Matteotti holttestének

megtalálása, a lakosság nagyrésze óriási tüntetést rendezett Matteotti mellett. A tömeg összeütközött a karabinierekkel és a tüzharc során négyen meghaltak és mintegy százán megsebesültek. A fascisták egy baloldali lap szerkesztőségének ablakait bezúzták.

A viperamarás gyógyítása. Párisból táviratozzák: A Pasteur intézetben feltalálták a viperamarás biztos gyógyítószerumát.

Rablás a gyorsvonaton. Olmützből táviratozzák: Vasárnapról hétfőre virradó éjszaka varsó-prágai gyorsvonaton egy 21 év körüli fiatalember benyitott az egyik hálófülkébe, amelyben Schönbrunn varsói kereskedő feleségével utazott. A fiatalember belopódzása által okozott zajra csak az asszony ébredt fel, aki rákiáltott a fiatalemberre. Ez csak annyit válaszolt „Kontroll” és eltűnt. Az utasok megvizsgálták ruháikat és megállapították, hogy az ismeretlen támadó 8000 dollárt, százezer cseh korona értékű ékszert és nagyszegű lengyel bankjegyet lopott el. A vonatot megállították, de a tolvajt nem sikerült elfogni.

Az odorheui-székelyudvarhelyi rom. kath. finevelő intézetbe bennlakásra az 1924-1925 tanévre felvétetnek rom. kath. esetleg ág. ev. vallású növendékek. Az intézet modernül berendezett, 130 növendék befogadására való épülettel bír s kapcsolatos a sikerekben gazdag, magyar tannevelői nyilvánossági joggal bíró székelyudvarhelyi rom. kath. főgimnáziummal. Ág. ev. vallású növendékeknek, a főgimnáziumba való beiratkozását a kormányhatóságtól, maguknak kell kieszközölniök. Az intézeti ellátás egész tanévre 5200 lej, 150 kgr. buza, 4 kgr. zsír.

Vörhenyjárvány Galatjában. Galatzból jelentik: Galatiban nagyarányú vörhenyjárvány dühög, hasonlóképpen Brailában is. A megye területén összesen huszonnyolc vörhenyjárványeset fordult elő.

Nagy tűz Ploestiben. Ploestiből táviratozzák: Soare Miklós háza kigyulladt és a tűzoltóknak csak négy órai munka után sikerült a tüzet eloltani. A kár meghaladja a négyszázezer lejt.

Az orástei-szászvárosi ref. Kuun-kollégium főgimnáziuma, az 1924-25. tanévben is megnyitja kapuit a tanulmányúzó ifjúságnak. A felvételre való előzetes jelentkezéseket augusztusban és szeptember első felében fogadják el. A beírások 1924. szeptember 15-20. napian lesznek. Iskolai diák az egyházi hatóság intézkedése szerint. Érdeklődőknek „Tájékoztató” küld az igazgatóság. Orástei (Szászváros), Hunedoara (Hunyadmegye.)

Lengyel újságírók Romániában. Bucurestiből táviratozzák: A kormány meghívta a varsói lengyel újságírószindikátust, hogy küldje ki több tagját tanulmányútra Romániába. A lengyelek bejelentették, hogy szeptember elején jönnek.

Bérelen K. rnal könyvtárban. Romboló felhőszakadás. Budapestről táviratozzák: Szekszárd környékén vasárnap éjjel óriási felhőszakadás volt. A Szekszárd mellett folyó Séd patak anynyira megáradt, hogy előlötötte a város több utcáját, tereket, több száz hold szőlő és gyümölcsös is magas víz alá került. A záportól megduzzadt Lajverpatak is előlötött mintegy 2000 hold nagyszámú területet és az ár a szekszárd-bátfaszéki vasúti vonal töltését is árszakította.

Elveszett egy 3 éves nyírólt haju, fekete szemű, meztlábás fiúcska. Piros trikót, barna kötényt visel. Megtaláló kereti az aradi rendőrséget értesíteni.

— Négyes mérgezés tévedésből. Budapesti táviratozzák: A Ganz-Danubius gyárban ma négy munkás hirtelen rosszul lett. Miután rosszul létük súlyosabb természetűnek mutatkozott, megvizsgálták őket és megállapították, hogy az orvosi rendelésben keserűsítő helyett tévedésből mérgező hatású tiszta szulfátot kaptak. Mind a négy munkás állapota igen súlyos és beszállították őket a Rókus-kórházba.

— Csaló kereskedőség. Szakáll János és Orza Mária ternovai kereskedők a napokban feljelentést tettek az aradi államrendőrségen, hogy egy fiatal ember kereste fel őket egy aradi nagykereskedő állítólagos megbízásából és nagyobb összegű rendeléseket vett fel. A rendelésre a két kereskedőtől 10 ezer lej előleget csalt ki. A kereskedők várták a megrendelt áru megérkezését, majd levélben sürgették a kereskedőnél azok elküldését, áru helyett azonban azt a választ kapták, hogy hozzájuk semmiféle rendelés a két ternovai kereskedőtől nem érkezett be. Nyilvánvaló volt, hogy egy szélhámos üzelméről van szó, aki ilyen módon nagyobb összegeket csalt ki az aradmegyei községek kereskedőitől. A rendőrség megindította a nyomozást és ma sikerült is letartóztatni Spitzer Árpád állás nélküli kereskedő segédet, aki bismerte, hogy a családokat ő követte el. A nyomozás megállapította, hogy Spitzer Árpád állandóan utazott és valószínű, hogy még számos hasonló bűncselekmény terheli lelkiismeretét. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást.

— Kifosztott strandvendéglő. Vak merő betörés történt Pecica községben. Ismeretlen tettesek a pécskai strandvendéglő tetőzetébe rést ütöttek és a résen leereszkedve, a vendéglő élelmiszerkészletét megdézsmálták, majd a zsákmánnyal együtt elszöktek. A vendéglős reggel kinyitva vendéglőjét, észrevette a betörést és jelentést tett az esetről. A csendőrség erélyes nyomozást indított a tettesek után, akik között valószínűleg egy a helyi viszonyokkal ismerős egyén is van. A vendéglős kára körülbelül 2000 lej.

— Iskolai beiratkozás. Az aradi „Elena Ghiha-Birta” leánylyceum igazgatósága közli az érdekeltekkel, hogy a beiratási kérvényeket f. é. szeptember hó 1—14-ig kell benyújtani ezen igazgatósághoz minden nap 8—12 között. Kérvény-blanketák az iskolaszolgánál kaphatók a lyceum Arad, Bul. General Dragalina 6. szám alatti helyiségében. Az alsó oszt. tandíja évi 500 lej, a felső osztályoké 800 lej. Szeptember hó 15. és 16.-án tartatnak meg a felvételi vizsgálatok (román nyelvből és számtanból), az elemi iskola IV. oszt. tananyagából. Szeptember hó 15., 16. és 17.-én tartatnak meg a rendes tanulók javítóvizsgálatait, 18., 19. és 20.-án pedig a magántanulók javítóvizsgálatait.

— Végetért a gyulai katolikus kongresszus. Budapesti táviratozzák: A békésgyulai országos katolikus kongresszus tegnap tartotta záróülését, amelyen Schioppa pápai nuncius, igen sok egyházi és világi előkelőség vett részt. Az ülést Schioppa nuncius nyitotta meg ünnepi beszédével, amelyben összetartásra, áldozatkészésre, tetterős munkára és hitre buzdított. Majd dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök a keresztény egység szükségességét hangoztatta.

— Rogee és Stavignus, a wieni Tabarin mondain duettje még csak néhány napra prolongálva az aradi Központi Barban.

— Tánciskola megnyitás. H. Sziklay Gizi tánciskoláját szeptember hó 2.-án megkezdte a Krispin-féle táncteremben. Beiratkozás és bővebb felvilágosítást lakásán Arad, Str. Cercetasilor (Szt. Pál-u.) 7. ad.

Szélhámos aradi urifiu Lopott és csalt, hogy Azsiába reheessen.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután egy jobb aradi családból származó tizennégy éves fiút tartóztatott le az aradi államrendőrség. A rövidnadrágos fiú súlyos bűnökkel terhelt állott a kihallgatást végző rendőrtiszt előtt. Lopott, fosztogatott és csalt, hogy pénzhez jusson, mert kalandos utra akart indulni. Nyugodtan, megbánás nélkül vallotta be bűneit és többek között elmondotta, hogy miképpen került a bűn útjára. Két hónappal ezelőtt egy papirdarabot talált az uccán, amelyben Anulen Pál nevezetű aradi lakos kéri a feleségét, hogy a sorok átadójának fizessen ki négyszáz lejt. Pénzre volt szüksége, hogy Azsiába való utazására felszereléseket szerezzen, elhatározta, hogy a talált cédulával szerencsét próbál. Tényleg szerencséje volt, mert Anulen Pálné gyanútlanul kifizette a négyszáz lejt.

A fiú vérszemet kapott a sikerrel és most már több ismerősét is felkereste ilyen általa hamisított levéllel és mindenütt pénzt csalt ki. Így jutott el tegnap Frisch Ferenc aradi lakos házába ahol szintén egy hamisított levél akart kézbesíteni, amelyben pénzt kért. A házigazda nem volt otthon s így a fiúnak üres kézzel kellett távoznia. Közvetlen távozása előtt azonban észrevette, hogy az asztalon nagyobb pénzösszeg hever. Pillanatig sem gondolkozott, a pénzt zsebrevágta és kifutott a házból. Frisch Ferenc ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a rendőrségen, amely rövid nyomozás után ma letartóztatta a 14 éves szélhámost, akit a rendőrségtől átküldtek a fiatalokruak bíróságához.

Kiket rejtegetett Gömbös

Nem Erzberger gyilkosai tartózkodnak Nagytétényben

(Budapest, augusztus 18.) Nagyport vert fel több lapnak az a híradása, hogy Erzberger német birodalmi miniszter gyilkosai Gömbös Gyula nagytétényi villájában tartózkodnak. A leleplező cikkek alapján a rendőrség a legszélesebbkörű és a legerélyesebb nyomozást indította meg. A budafoki rendőrkapitányságtól sikerült beszerezni Schulznak és Thillesse-nek, a két körözött gyilkosnak a fényképes körözőleveleit, azonban minden kétséget kizáróan megállapították, hogy a Nagytétényben tartózkodó bajorok nem azonosak a gyilkosokkal. A budapesti rendőrfőkapitányság egyik detektivcsoportjának széleskörű nyomozása sem produkálhatott olyan adatokat, amelyek terhelőek volnának Gömbös bajor vendégeire.

Gömbös kijelentette, hogy a rossz indulatú rágalmozókkal szemben, akik a szanálás idején minden felelősség érzete nélkül ilyen káros nyilatkozatokat tesznek, megteszi a megtorló lépéseket. A három vendégbajor annak idején részt vett a Kapp-puccsban és akkor elmenekültek. De mint politikai menekülteket, a magyar kormány nem adja ki őket. Egyébként az egyik fiatal ember: Schneider Hermann Gömbös húgának a vőlegénye és távoli rokona is. A Budafokon letartóztatott Förster Henrik volt német tiszt, jelenleg gazdálkodó pedig nem azonos Thillesse-nel, mint azt feltételezték. Förstert valószínűleg szabadlábra helyezik és csupán azért indul ellene eljárás, mert az utlevele és egyéb okmányai nem voltak rendben.

Életet — életért

Ártatlant ért a gyilkos golyó. — Hét gyermekes családapa háborus tragédiája.

Budapestről jelentik: Hat esztendővel ezelőtt elkövetett bűntény miatt került most előzetes letartóztatásba Fábiam Mihály 40 éves kocsis, akit a budapesti királyi ügyészség gyilkosság bűntettével vádol. A benyújtott vádirat szerint Fábiam Mihály a bűncselekményt még a háború idején, mint katona, a harc tér közelében követte el Gradiška-Küstenland községben azért, hogy fegyverrel szándékosan megölje Juhász Péter tüzértizedest. Fábiam Mihály végigküzdötte a háborút, sokszor volt a fronton és csapata 1918. október havában Gradiška-Küstenland községben állomásozott. A közlegény Fábiam Mihályt nem nagyon szerette őrmestere, Mácsai János, akit 1918. október 27-én újra a menetszázadba osztotta be Fábiamt.

— Tudja az őrmester ur — mondta Fábiam —, hogy nekem hét apró gyermekem van és parancs van arra, hogy még a frontról is vissza kell hozni az olyanokat, akiknek ötnél több gyermekük van. Engem tehát nem küldhet megint a frontra.

— Most aztán egész bizonyosan beosztalak a menetszázadba — felelte Mácsai.

Fábiam Mihály még aznap, október 27-én este magához vette Mannlicher fegyverét és odalopódzott a tábori tartalékúteg irodájának ablakához. Fábiam fölemelte fegyverét, célzott Mácsai Jánosra és elsütötte a fegyvert. A golyó célt tévesztett, az őrmester közvetlen szomszédságában álló Juhász Péter tüzértizedest találta, aki nyomban meghalt. A katonai bíróság nyomban megindította

Fábiam ellen az eljárást, de napokkal később az olasz front fölbomlott és Fábiam szabadlábra került. Fábiam Mihályt a nyáron újra föl jelentették a katonai bíróságnál, de ott nem folytatták le ellene az eljárást, mert közben polgári bíróság vált illetékesé ebben az ügyben. A főtárgyalást a nem minden napi háborus tragédiában a közeli időkre tűzi ki a bíróság.

Nagyarányu ékszerlopás Oradea-maren

Nagyváradról jelentik: Szombatra virradó éjszaka ismeretlen tettesek kirabolták Kovács János ismert kitűnő footballista Ferdinánd-uton lévő ékszerüzletét, ahonnan több mint háromszázezer lej értékű ékszer, azonkívül készpénzt is elloptak. Az üzletet egy évvel ezelőtt nyitotta meg Várad János aradi ékszerész, aki később átadta veje-nek, Kovács Jánosnak. A bevezetett nyomozás biztos uton halad és valószínűleg a tetteseket sikerül letartóztatni. A nagyvárad rendőrség átiratára az aradi rendőrség is nyomoz az ékszerlopás tettesei után.

Az ellopott és megkerült bőrönd

Fekete Imre nagyvárad ke- reskedő — mint megirtuk — jelentette tegnap az aradi államrendőrségen, hogy 50000 lej értékű bőröndjét és felöltőjét egy aradi szállodai szobából ellopták. A nyomozást Versigán elsőkerületi rendőrségi komisszárius vezette be és hamarosan világosságot derített a titokzatos ügyre. Kiderült ugyanis, hogy nem tolvajok garázdálkodásáról van szó, hanem az oradea-marei kereskedő tévedéséről. A kereskedő nyilván szórakozottságból holmiját nem a részére kinyitott 26-os számú szobába vitte be, hanem egy emelettel feljebb helyezte el egy idegen vendég szobájába. A sikeres nyomozás befejezése után a rendőrség beszüntette a további eljárást.

Legjobb gyermekápoló

Höfer 1. számú gyermekhintőpora, Höfer Baby oreme. Kapható az összes patikában, drogeriákban és illatszertárakban

Megnyit **ARADON** is a
RUDOLF MOSSE

berlini világoég fiókja, hirdetési ügynökség

**Bulev. Regina Maria No. 10. volt nagytrafik helyiségében,
Sándor hírlapirodában, Hajós gyógytár mellett.**

Hirdetések felvétele az összes aradi, bel- és külföldi lapok részére eredeti díjtételek mellett. :-: Monitorul Oficial és Buletinul Justitiei hivatalos lapok részére hirdetéseket és mindenféle közleményeket 8 nap alatt elintézzük. :-: Plakátirozás az ország összes városaiban. :-: Mozireklámokat az összes városokban levő mozik részére felvesszük. :-: Románia kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági cimtárának szerkesztősége és kiadóhivatala. :-: :-: :-: 10107

KÖZGAZDASÁG

Módosítják a bányatörvényt

Külföldi tőke az állami vállalatok kommercializálásában

Bucurestiből jelentik: Constantinescu Tancred kereskedelemügyi miniszter kijelentette, ha szükség mutatkozik, úgy a kormány nem fog elzárkózni a bányatörvény módosítása elől. A kormány respektálni kívánta a szerzett jogokat és ezt a törvény megalkotásánál tekintetbe vette. Ha mindezek ellenére e tekintetben a bányatörvény hiányos volna, úgy

a kormány revízió alá veszi. — Egyébként annyi tény, hogy az Astra Romana és a Romano Artericana petroleum társaságok kivételével valamennyi külföldi társaság dolgozik a bányatörvény alapján. Ami az állami vállalatok kommercializálását illeti, 2-3 éven belül befejeződik és pedig jelentékeny része külföldi tőke segítségével.

Nem jegyezték a lejt Zürichben

Bankhírók magánértékelése szerint 2.42.50 a lej zürichi kurzusa

(Saját tudósítónktól.) A mai zürichi nyitásban és zárásban nem jegyezték a román valutát. Már napok óta emelkedő tendenciájú a lej és így a jegyzés elmaradásának nincs magyarázata. Bankhírók úgy tudják, hogy a lejnek ma 2.42.50 volt a kurzusa Zürichben és ennek megfelelően szálltak alá a külföldi devizák árai a belső devizapiacra. Párisban a lej árfolyama változatlanul 8.20, Newyorkban pedig száz lejért 46 centet fizettek.

HELYI VALUTAÁRAK. (Augusztus 19.) Francia frank 12.45, svájci frank 41.05, dollár 216, dinár 7.75, szokol 6.52, lira 9.98, angol font 996. **Kifizetések:** Budapest 345, Bécs 326, Prága 6.49, Zürich 41, Milánó 9.85, London 994, Páris 12.40, Newyork 217, Belgrád 2.70.

ZÜRICH NYITÁS. (Augusztus 19.) Amsterdam 206.75, Newyork 530.50, London 2404, Páris 28.77.50, Milánó 23.70, Prága 15.80, Budapest 0.0069.50, Belgrád 6.58, Varsó 0.0001.02.50, Bécs 0.0074.75.

ZÜRICH ZÁRLAT. (Augusztus 19.) Amsterdam 207.10, Newyork 530.50, London 2395, Páris 28.95,

Milánó 23.70, Prága 15.85, Budapest 0.0069.50, Varsó 0.001.02.50, Bécs 0.0074.75.

Bucurestiben ünnep miatt tözs de...

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE ZÁRLAT. (Augusztus 19.) Magyar Hitel 589.000, Osztrák Hitel 195.000, Salgó 603.000, Rima 122 ezer, Ganz Danubius 3.000.000, Kőszén 3.140.000, Szlavónia 84 ezer, Schlick 63.000, Kereskedelmi Bank 1.320.000, Cukor 2.800 ezer, Ofa 550.000, Csáky 14.250, Hazai Takarékpénztár 3.820.000.

MOZI

xx „Az anyá”-t, ezt a nagy sikert aratott és végtelenül bájos, hét felvonásos éleket már csak szerdán és csütörtökön este mutatja be az aradi Marosparti mozgószínház. A film nem mondható sem monumentálisnak, sem ugynevezett „óriás” filmnek, de a legmeghatóbb és a legszebb, amelyet eddig mozi mutatott. A film, ha csak egy pillanatra is, eszünkbe juttatja a legszeretőbb, elhalt édesanya emlékét, vagy ha megadatott az a nagy szerencse, hogy az édesanya életben van és őt juttatta eszünkbe, akkor is elérte a film eredeti célját hogy a legszere-

több és leggondosabb anyja emlékét szívünkbe vésse és visszavezessen bennünket, ha csak az emlékezés szárnyain is, az ősi fészekbe. Egy anya történetét adják a filmen, aki egész életén át gyermekei boldogságáért küzdött és megtalálja jutalmát gyermekei boldogulásában és hálájában. Az előadás pontosan fél 10 órakor kezdődik. Jegyeket előreváltani délelőtt 10 és 12, délután 3 és 6 órák között a Weinberger tipóüzletben és este hét után a mozi pénztáránál lehet.

xx Ma, szerdán utoljára vetíti az aradi Uránia a „Szürén” c. izgalmas tengerészdrámát. Egy szélhámospár megzavarja Flint halászcsalád békéjét. Az öreg halász fia szerelmes lesz a szélhámos kedvesébe és halálra sorvad, mert a leány eltűnt. Az öreg halász elindul keresésére, megtalálja és hajón hozza hazafelé. Ut közben hajótörést szenved, a leány elmerül habokban. A fiu gyilkossággal gyanúsítja az apját, de meggyőződik vádjá alaptalanságáról és végül visszatér a béke a halászcsaládba.

xx Crocker-film az aradi Apollóban. Asszony-e vagy leány? című gyönyörű Crocker regényt nagy sikerrel alakították át filmre és a nagy sikerű filmregény most szerepel az Apolló mozgószínház műsorán. Jeanett dús gazdag apjától egyszerre elmaradnak a szokásos pénzküldemények és a leány cselédsorsója kerül Tomsonnéval, ahol addig előkelő módon nevelkedett. Tomsonné egy éjjel kizárja házából Jeanettet, aki feleségül megy vagyontalan szerelmeséhez. Évek múlva előkerül az apa, akinek Jeanette nem meri bevallani, hogy már férjnel van. Bohódalmas, kínos helyzetek származnak, Jeanett istmét az előkelő leány életét éli, miáltal súlyos anyai gondok gyötrik beteg gyermeke miatt. Végül Velencében megtörténik a kibékülés. A főszerepet Lenkffy Ica látsza.

xx Nagyváros híenái címen izgalmas kalandorfilm kerül csütörtökön az aradi Uránia mozgószínház műsorára.

xx A szerelem tragédiája az aradi Apolló mozgószínház legközelebbi filmszenzációja. A főszerepeket Mia May, Emil Jannings és Erika Glassner játsszák.

xx Jön! Daddy, a vándormuzsikusk Jackye Coogannal az aradi Urániában

A világszép-leány titka

A szülői ház önkéntes száműzöttje (Saját tudósítónktól.) Tegnapelőtt délelőtt egy aradi magánhivatalnok jelent meg az aradi államrendőrségen és kétségbeesetten jelentette, hogy 16 éves fel-tűnő szépségű leánya eltűnt hazulról. A leány állandóan jókedvű és életvidám volt, arra semmi esetre sem gondoltak hozzátartozói, hogy kárt szándékozott volna tenni magában. Sokkal valószínűbbnek látszott az a feltevés, hogy a szerencsétlen leány esetleg egy kerítőnő karmaliba került s esetleg az vette volna rá, hogy hagyja el a szülői házat. Az aradi rendőrség nagy apparátussal indította meg a nyomozást az eltűnt leány felkutatására. A megadott személyleírás alapján aztán tegnap este az egyik aradi moziban egy detektív felismerte az urileányt. A rendőrségre kísérték, ahol kétségbeesett zokogással jelentette ki, ő nem akar többé hazatenni szülői lakására. Arról azonban a legerélyesebb felszólításra sem akart felvilágosítást adni, hogy eltűnése óta hol tartózkodott s mi az az ok, amely elűzte otthonról. A rendőrség széleskörű nyomozást vezetett be, mert valószínű, hogy az urileány csábításnak esett áldozatul

Cenzurat: Prefectura Judejului

Felelős szerkesztő: **KETHY JÓZSEF.**

NYILTER.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Óvás.

Ezuton értesitem ismerőseimet, hogy feleségemtől Sisa Mihályné-tól, született Sáfics Juliannától különváltan élek és érte semmilyen fizetési kötelezettséget nem vállalok.

4683

Sisa Mihály.

„CONFECTIO“ Intreprindere Industrială și Comercială S. A. din Arad.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai acestei societăți sunt convocați la prima adunare generală ordinară care va avea loc în ziua de 30. August 1924. ora 5 p. m. în orașul Arad, în localul Băncii de Credit din Transilvania.

ORDINEA ZILEI:

1. Stabilirea bilanțului pe anul 1923—1924. raportul cenzorilor și darea de descărcare pentru gestiunea aceastui an. 2. Complectarea Consiliului de Administrație conform art. 23. din statute. 3. Alegerea cenzorilor. 4. Propuneri eventuale. Domnii acționari trebuie să depună acțiunile împreună cu cupoanele la direcțiunea întreprinderii sau la casieria Băncii de Credit din Transilvania în Arad, cel puțin cu cinci zile înainte de adunarea generală contra luării de chitanță, conform art. 14. din statute.

Consiliul de Administrație.

MEGHIVÓ.

A Confectio r.-t. részvényesei meghívotnak az Erdélyi Hitelbank r.-t. helyiségében 1924. augusztus 30-án d. u. 5 órakor tartandó első rendes évi közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. 1923/24. évi mérleg megállapítása, a felügyelő-bizottság jelentése, a felmentés megadása. 2. Az igazgatóság kiegészítése az alapszabály 23-ik pontja értelmében. 3. Felügyelő-bizottság megválasztása. 4. Indítványok. A részvényesek részvényeiket az alapszabályok 14 pontja értelmében a közgyűlés előtt legalább 5 nappal előbb a vállalat vagy az Erdélyi Hitelbank r.-t. pénztáránál nyugta ellenében letenni kötelesek. 4679

Ha olcsó és praktikus

alkalmi ajándékot akar beszerezni, úgy forduljon Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca), I. emelet jobb alá. 1000

MOTOROK

Szivógáz 30, 40, 50 és 70 HP
Benzin 4, 10, 12, 14 és 16 HP.
Nyersolaj 20, 40, 45 és 55 HP.
Gőzgépek:
félstabil 30, 40 és 50 HP.
compoundstabil 50, 60, 70 és 250 HP.

Összes gépek gyárilag javítva azonnal szállíthatók, kedvező ár mellett. Kérjen árajánlatot.
FRIEDRICH TESTVÉREK,
Timisoara. 4220

Apró hirdetések.

TUDNIVALÓ AZ APRÓHIRDETÉSEKRŐL: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetési ára hétköznap 2 lej 50 banl, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket délután 5 óráig veszik fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szócik hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Házasság.

HÁZASSÁGKÖZVETITŐ ügyben méltóztassék lapunkra való hivatkozással bizalommal Faragó Jenő elismerten uri és diszkrét, előkelő irodájához fordulni, Budapest Népszínház-ucca tizenhat. Díjtalan felvilágosítás Cégjelzéstelen levelezés. Megbízások Romániából, Magyarországból, Szlovénkóából, Jugoszláviából. 747

Alkalmazás.

PROBAKISASSZONY magas szabályos termettel azonnali belépésre felvétetik. Confectio ipari és keresk. r. t.-nál Arad. 10106

EGY szolid nő, fogorvosi rendelőbe kezdő asszisztensnek ajánlkozik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4671

MAGYAR-NÉMET gépirásban jártas könyvelő nő vagy férfi alkalmazást nyer Blooh papírüzletben, Arad. 4672

FÉRFISZABO szakmában gyakorlattal rendelkező munkások felvétetnek. Ugyépi, mint kézimunkára. Str. Muresianu 7—9 (Nádor-u.) Arad. 10107

FILEZŐ és richelieuző nőt keresek. Cim: Sándor hírlapirodában Arad. 10107

KÖNYVELESBEN jártas szépírású nőt vagy fiatal embert keresünk azonnali belépésre. Ajánlatokat „Szorgalmas” jelige alatt Sándor hírlapiroda Arad továbbíthat. 10107

EGY ügyes kiszolgáló leány felvétetik Hegedüs Gyula cégnél Arad. 4684

KIFUTÓ fiu felvétetik. „Gracia” laboratorium, Arad, Piața Peștelui (Hal-tér) 18. 4685

PERFECT szobaleány, románul beszélő Bucaresti részére, jó bizonyítvánnyal, jó tisztelettel felvétetik. Cim Arad, Neuman-palota, II. em., 18. sz., Vermes. 4686

KIFUTÓ FIU jó fizetéssel azonnal felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Vétel és eladás.

BIEDERMAYER SZALÓN, ebédlő és öszekötő perzsa szőnyegek, szmírna szőnyegek, ékszeres, női íróasztal, függönynek való méter számra, konyha ruhák, fotelok, interziás consoltükör, hintaszék szmírna terítővel, bőrgarnitúra, szalonok, szekrények, kredenc, trimo, kerti garnitúra, nagy szarvas aggancs, schelon terítők, csillárok, dísz tárgyak festmények, stb. eladó. Arad, Strada Consistoriului (Batthyány-ucca) 12. szám, I. em. jobb. 1000

PERZSA és egyéb szőnyeget, butorkat, antik tárgyakat, ezüstneműt, fehérneműt, kézimunkát, festményeket, dísz tárgyakat bizományba veszek. Arad. Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca.) I. em. jobb. 1000

DANIS VIRUS, valamint Melsungeni patkány és egér typhus bacillusokat ajánl Dr. Földes gyógyszerész Arad. 14134

Sandal és fehér cipő

leszállított ár mellett kapható **Fratii APPONYI**

Testvérek ARAD,
Bul. Reg. Ferdinand 13.

Ingtalan.

SZÖLLŐ oca 8 kat. hold Aradhegyalján 10 percre a villamos megállótól új kolnával, teljes felszereléssel, eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4566

MOERN sarok üzletház korlátlan italméréssel, három szobás lakással, eladó. Az egész ház azonnal átvehető. Bővebbet a háztulajdonosnál Arad St. Episcopul Radu 23. (Magyar-u.) 4677

ELADO HÁZ beköltözhető lakással Arad Dr Romul Velicju (Lipót-ucca) 18 sz. 4680

ELADO egy ház két hold földdel Arad Str. Grivicej (Miklós-ucca) 113—119 4681

Uzletek.

JOFORGALMU vegyeskereskedés hegy aján, szabad kézből eladó. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 15081

Ellátás.

EGY-KÉT leánygyermek gondos ellátást nyerhet uri családnál, iskolák közelében. Cim Savoy irodában. Bulv. Carol I. (Rzsébet körút) 32. sz. 137

KOSZTOS DEAKOKAT középiskola alsó osztályaiból tanár elvállal „Deák Otthon” címre levelet az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4682

Különféle.

SÜTŐDÉT keresek bérbé, vagy társulnék feladógéppel, komplett berendezésem van. Levelet „Corect és szakképzett” jelígre az Aradi Közlöny kiadója továbbíthat. 4674

ELTÜNT Stulak Lajos 12 éves fiu, ki tartózkodási helyét ismeri, legyen szives azt szüleiivel Timisoara II. Cantacuzino 5. közölni. 6454

HASZNALT ÓLOM megvételre kerestek. Bővebbet a kiadóban.

Ha szép akar lenni, használjon **Kulka-féle** Lillomtej-crémet, Lillomtej-szappant és Lillompudert. Kapható kizárólag: Városi gyógyszerész a „Fekete Sas”-hoz, Timisoara, Str. György-tér. 893

5—600.000 lejjel rendelkező

csendestársat keresek biztosított haszonnal. Tőke és haszonrészesedés tehermentes, nagyértékű ingatlanra bekebelezhető. Érdeklődők közzéadják címüket és ajánlatukat „10 szakma 36” jellege alatt az Aradi Közlöny kiadója kérek. 4675

Calea Saguna (Varjassy Lajos)

uccában gazdálkodásra alkalmas ház, október 1-re átvehető 4 szoba, előszobás lakással, istálló, nagy kerttel, 360.000 Lejért eladó. Megbízott „URANUL” iroda Arad, főpostával szemben. 18046

Magas földszintes

ház, a belváros szívében, elfoglalható 5 szoba, fürdőszobás lakással, hatalmas szutterén helyiséggel, műhelynek vagy ipartelepnek, eladó. Megbízott „URANUL” iroda, Arad, főpostával szemben. 18041

Evi 65,000 Lejt

jövedelmező belvárosi sarok üzletes bérház, átvehető 3 szoba, fürdő, eselődőszobás lakással, 900.000 Lejért eladó. — Megbízott: „Uranul” iroda, Arad, főpostával szemben

Import-export

A legújabb román vámtarifánemetfordítása megjelent. **Ára Lej 100.**
Kapható: **ifj. KLEIN M.** könyvkereskedésben, Arad. 4676

Cserép

duplafalcs 253. sz., legjobb minőségben, legjutányosabb árban kapható: **Pollák Sándor** gőztéglagyárában, Arad-on.

No. dos. 126—1924.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

Subsemnatul notar public Dr. Arcadie Török din Baia-de-Cris aduc la cunostinta publica ca la cererea comerciantului Silviu Moldovan din Halmagiu, in dauna si pe riscul firmei „Fabrica cu aburi de caramizi si de Tigle” dir Sebis, in virtutea §-ului 347 din Codul comercial, se vor vinde prin licitatie publica, pe langa interventia mea, in Halmagiu la 26 August 1924. ora 4 p. m. in curtea restaurantului Banci, cu pretul in numerar, 6 vagoane de tigle si de comuri pentru acoperit, cu vagonul sau si in pozitia mai mici.

Pretul de strigare 2 Lei 60 bani de bucate, dar eventual se va vinde si sub pretul de strigare.

Competenta, procentul cad in sarcina cumparatorului.

Condițiunile mai amanuntite ale licitației se vor comunica la fata locului.

Baia-de-Cris, la 18 August 1924

Dr. Török,
notar public.

4673

Ujságmakulatura

5 kgr.-os csomagokban kapható a kiadóhivatalban